Ч. 135. Львів, середа, дня 24. падолиста 1915. Рік I.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В занятих територіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Виходить що дня рано.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12.— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції й адміністрації: ЛЬВІВ, ул. Руська 3. Експедиції: Бляхарська 11.

Ціна оголошень:

За оголошення числимо за одношпальтову стрічку або її місце 20 сот. Надіслане 50 сот. за стрічку, а в оповістках 40 сот., в редакційній частй 60 сот. Повідомлення нро вінчання, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошення за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошення за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот

Жертва московського насильства.

Бувають хвилї так глубоко відчутого болю і такої безконечної туги, що можна в них здобути ся на розпучливий крик, та нема спромоги аналізувати мотиви, нї очеркнути розміри того болю...

Окружною дорогою наспіла вчера пресумна вістка, що дня 16-ого с. м. в престольному городі Київі розпращав ся зі світом Кость Паньківський. Хто не знав тої дивно виїмкової людини, що йшла крізь життє безголосно, — що любила тишину, невтомну працю — а над все свій безталанний нарід!

На київському кладбищі викопали могилу, що замкнула в собі тлїнні останки невинної і безборонної жертви московського насильства.

Не пора нинї говорити про заслуги і дїяльність покійника. Знала Його Україна по обох боках кордону.

Покійник не бував нїколи гостем там, де падали шумні фрази, не докинув за все своє життє нї одну цеголку до будівлї „великих слів“ — за те усюди там, де треба було щирого, правдивого труду, де треба було нести жертву — Він ставав у першому рядї. На сторінках історії чи не кожнього українського товариства у Львові, ба й в самому Київі вписане Його імя великими черенками.

В перші днї московського наїзду був начеби посередником між російськими Українцями і нами. В короткий час потому запроторено його у вязницю. Невимовно важкі переживання надломили Його здоровлє.

Хвилево випущеного на волю Москалї перед своїм відворотом арештували опять і повезли в Росію.

Вчера наспіла вістка, що Кость Паньківський перенїс ся „у кращий світ“.

Його смерть тим сильнїщим відгомоном несеть ся по Україні, що згинув Він за українську справу, як невинна безборонна жертва російської системи насильств!

Відійшов від нас в пору, коли російська Україна все ще жде, коли для неї виб'є година освободження.

Зложив свої струджені кости у київську землю, що пригорне його як свойого вірного сина у холодні обійми — на віки....

Хрест, що піднесеть ся на Його гробі хай буде першим українським побідним прапором заткненим на нашій, ворогами закріпощеній київській землї!

Для українських січових стрільців.

Думка про наш непоборимий сталевий леґіон є під сю хвилю для нас Українців великою розрадою. Ми видимо се, чуємо і хочемо віддячити ся тій молодїжи, яка пішла бороти ся в нашім імени і здобула блеск світового признаня.

Але тут не ходить о красиві слова похвали, о милозвучні вискази почувань, тут ходить о щирі дїла нинї і завтра. Свою вдячність докажемо найкраще в сей спосіб, що кождий з нас поможе, щоби стрілецтво відчуло опіку суспільности.

Охотники горнуть ся постійно до Стрільців, бо після закона, може до Стрільців вступити кождий, хто не є в пописовім віцї, не має отже повних 18 літ, або має понад 50 літ. Але на тих добровольців, поки не зложать присяги, на їх зібраннє і підготову потреба помочи, щоби вони могли перебути передслужбовий час.

Між Стрільцями є много молодїжи, яка має право до воєнних іспитів в школах. Тим Стрільцям треба уможливити, щоби були в станї доповнити всї формальности, поплатити такси і користати з прав, які їм прислугують.

В стрілецькім шпиталю у Львові, при запаснім курінї, в державних шпиталях лежать хорі і ранені Стрільцї. Вони потребують грошевої підмоги на ліпшу їду, підмоги на одежу, потребують книжок і часописей,

Стрільцї в запаснім куріню, а також Стрільцї в полї радо прочитають не одну книжку, брошуру, часопись. Вони все пригадують і просять о книжки і часописї.

Різдвяні Свята зближують ся. Подібно, як тамтого року маємо і сього року подбати про любистки для Стрільців і вислати їм осібним зелїзничим возом в поле.

Є народні обовязки зглядом стрілецтва, які сягають в будуччину, а які не можемо за нїяку цїну занедбати. Українське стрілецтво в тій европейській війнї, буде для нас жерелом споминів. Але події минають безповоротно, а наколи не задамо собі труду або будемо жалувати грошевих коштів, то не потрафимо зберечи їх від забуття. Належить подбати, щоби були все під рукою грошеві средства на роботу дописувачів з поля, літописців, пресові кватири, на світлинців і їх прилади та прибори.

Кілько би ми за се нинї дали, як би мали обширні записки з часів Святослава або Олега світлини з битви над Жовтими Водами, або портрет короля Данила! Кілько світла набрала би наша минувшина, кілько красок!

Головна Боєва Управа мусить орудувати відповідною сумою, щоби вийшов альбом найкраших стрілецьких світлин, який приготовлює ся. Альбом сей потрібний до української хати і на столи чужинців, які мають нас близше пізнати. Нам залежить на тім.

Описи стрілецьких трудів будуть виходили книжочками, щоби суспільність запізнала ся зі срілецтвом докладнїще та щоби піднесло ся у неї почуттє народнього достоїнства і особистої гідности.

Перша книжочка „Українські Січові Стрільцї в Карпатах“ появила ся, слїдуючі книжочки приготовляють ся і вийдуть. До їх появи причинить ся кождий, наколи купить передовсїм першу книжочку, що вийшла, а гроші з розпродажі поможуть видати слїдуючі а також зібрати фонди на стрілецькі цїли.

Пригадаємо ще три великі обовязки, що сягають в будуччину. Стрілецтво потребує фондів, щоби і по війнї мало сильну підставу до самостійної працї над вихованнєм народу. Нових людей треба виховати жвавих, сильних, нове кріпке духом і тїлом поколїннє.

Між тим новим струнким поколїннєм будемо бачити похилені постаті тих немічних Стрільців, що брали участь в боях сеї війни і підкопали собі здоровлє, набавили ся сухіт. або гістця, стратили око, ногу, руку. Є такі, що стратили власть в части мязів або нервів. Всїх будуть постійною пригадкою для нашої вдячности, зглядом них і їх родичів. Немічні Стрільцї, се справи, на які вже тепер звертає ся наше око...

На убочах Карпат, над берегами Днїстра, Золотої Липи, Стрипи, зносять ся могили Стрільців, що полягли в бою. На тих могилах маємо поставити написи на вічний спомин і засадити цвіти. Тоті могили, як видимі докази самопожертвовання будуть постійно розогнювати жар думки і сталити силу народньої волї до борби.

Вийшов цїлий ряд стрілецьких видівок. Вони представляють події з стрілецьких походів і боїв, а розпродаж їх має на цїли не лише познакомити суспільність зі стрілецтвом і додати їй віри в будучність. але також зібрати фонди на наведені тут цїли. Небавом появлять ся стрілецькі марки, стрілецькі накїпки, стрілецькі полеві листівки. Появив ся цїлий ряд відзнак на груди, які є споминками про теперішний великий час, а суми зібрані з розпродажі тих відзнак підуть на поміч стрілецтву.

Вже недавно представили часописї, які задачі видить Скарб Українських Січових Стрільців перед собою. Щоби се представляло ся ядерно, зясуймо представлені тут потреби для перегляду в 9 точках:

1. Уладний (орґанізаційний) фонд: Відозви, листи, звіти, відпоручники, добровольцї, урядовня. Будучі задачі стрілептва.

2. Запомоговий фонд: Запомоги для Стрільців на дорогу, харч, іспитові оплати, дрібні видатки. Любистки, висилані в поле. Одежа для Стрільців, які з причини злого стану здоровля зістали висуджені (суперарбітровані), а не мають за що справити собі одежі.

3. Лїчничий фонд: Запомоги для хорих і ранених Стрільців, які хотять лїчити ся, виїхати на здоровий воздух, удати ся до лїкаря.

4. Фонд вислуженців (ветеранів): Запомоги для Стрільців, які вислужили в стрілецтві, опустили його на все, а потребують підмоги.

5. Фонд немічників (інвалїдів): Запомоги, або платня для Стрільців, які через стрілецьку службу окалїчіли.

6. Фонд відзнак: Памятні металеві відзнаки про теперішню війну для кождого учасника в українськім стрілецтві. Памятні грамоти для кождого учасника стрілецтва. Відзнаки на шапки. Прапори для полків.

7. Фонд музея: Видатки на виконаннє задачі воєнного українського музея. Перевести

збірки, катальоґи, поміщеннє збірок. Видатки на виконаннє світлин, малюнків, начерків.

8. Фонд видавництв: Видатки на виконаннє видівок і марок, видаваннє книжок, часописї і альбому. Заплата для авторів. „Стрілецька Бібліотека“. Стрілецька часопись. Історія стрілецтва. Стрілецький співаник. Стрілецький Альбом.

9. Споминний фонд: Памятники і могили. Будувати памятники, дбати про могили і про память на полеглих і померших Стрільців. Переводити споминні подорожі до могил.

Над сповненнєм сеї роботи працює і дає провід Головна Боєва Управа з рамени Загальної Української Ради, щоби був плян, який би всїх обовязував і щоби не розбігали ся та не спиняли себе взаїмно.

Кождий з нас відчує обовязок вдячности і обовязок помочи, та поспішить з закупном відзнаки, видівки, брощурки, а передовсім займе ся збираннєм датків і спонукає, щоби такі датки на стрілецькі цїли, збирано при кождій нагоді, в кождім кружку, в кождій місцевости.

Урядові воєнні звідомлення.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 22. падолиста 1915.

На російськім фронтї.

Нічо нового.

На сербськім фронтї.

Ц. і. к. війська борючі ся в области Кайнєца відкинули Чорногорцїв з їх становиск на північному збочу гори Ґолєс. Також і на схід від Коррандо йдуть бої. Одна австро-угорська ґрупа з Нового Варосу приближуєть ся до Преполїє.

В Новому Базарі здобула армія ґен. Кевеса 50 мерзерів, 8 пільних армат, 4 міліони крісових патронів та воєнний матеріял.

Неприятель, що полишив ся ще в містї зістав прогнаний німецькими військами, котрі тут полонили 300 жовнїрів. Йдуча вперід в долинї Ібару австро-угорська кольонна взяла приступом вчера 20 кільом. не північ від Митровиці три по собі слїдуючі сербські становиска. В темнотї взяла вона ще четверте становиско, полонила 200 Сербів, та здобула 6 армат і 4 машинові кріси, амуніцийний табор та много коней.

Армія ґен. Ґальвіца взяла в побідних борбах на південь сїла Преполяку 1800 Сербів в неволю.

На схід і на південний схід від Прістіни позискує на теренї наступ I болгарської армії мимо як найбільше завзятого опору Сербів.

На італїйськім фронтї.

Італїйцї підприняли наступ на цїлий Ґорицький мостовий причілок так само завзято, як і безуспішно.

Головно завзяті йшли бої в відтинку Ослявії, де дальматинська краєва оборона спомагана хоробрим країнським п. п. ч. 17 відбила зовсїм у неприятеля передвчера заняту ним часть наших становиск.

Південна часть Подґори була пять разів атакована, та розпучливі наступи Італїйцїв зломались в части в огнї, в части в борбі ручними ґранатами.

В відтинку високорівні Добердо зусиля неприятеля були звернені головно на область Сан Мартіно. Після сильного артилєрійського підготовання вдалось Італїйцям вдертись в наш боєвий фронт. Нічний протинаступ повернув нам втрачені становиска.

На північ від мостового причілка Ґориції перейшли слабші неприятельські сили на південь від Заґори Сочу, та вечером покинули Італїйцї лївий беріг ріки.

На тирольському фронтї в послїднім часї неприятель атакував головно завзято Коль ді Ляну.

Італїйський огонь з тяжких армат був сильнїйший вчера, чим перше. Три наступи на вершок гори відкинено.

Заступник шефа Генерального Штабу
пільний маршалок-поручник Ф. Гефер.

Европейська війна.

Новий балканський союз.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ. Часопись „Сабаг“ доносить з дипльоматичного жерела, що між Болгарією, Грецією і Румунією в найблищім часї прийде до союза. Товчок до сього дала Румунія, Сейчас розпочались переговори, що трівають доси. Підписаннє договору слїдує в Софії,

Румунська амуніція.

БУКАРЕШТ. В воєнному міністерстві утворено осібну комісію для амуніцийних справ з ґенеральним інжинєром — інспектором на чолї.

Кіченер в Атенах.

БЕРНО. Спеціяльний справоздавець „Corriere della Sera“ доносить з Атен, що полїтичні круги були переконані, що Денис Кохін що відїхав вчера до Солуня, стрінув ся там з Кіченером. Тепер довідують ся ті круги що Кіченер прибуде на анґлїйськім кружляку. В ночи перед його приїздом відбулась міністеріяльна рада.

Кіченер про балканське питаннє

АТЕНИ. Кіченер прийшов до переконання, що балканські підприємства є даремні, та що треба ужити всїх зусиль, щоб ратувати Египт.

Грецьке рішеннє.

ФРАНКФУРТ. Кореспондент „Frankfurter Zeitung в Атенах довідуєть ся з добре поінформованого жерела, що грецьке правительство в наслїдок небезпеки переходу сербських військ на грецьку область є готове заняти рішуче становиско. Міністер заграничних справ заявив вчера шефови чужих місій, що коли се станеть ся, Греція в оборонї своєї невтральности розоружить сейчас сербські війська і буде їх держати в концентраційних таборах.

Відроченнє румунського парляменту.

Букарештенський дневник „La Politique“ пише: Говорять, що президент міністрів Братіяну має намір, зробити королеви предложеннє, щоб він відложив отвореннє парляменту.

Артикул 95. румунської конституції каже про се так: король може відложити законодатне тїло, та відложеннє се не може бути довше чим оден місяць, і в протягу тої самої сесії без згоди парляменту не може бути повторене.

Відложеннє парляменту пише „Politique“ далї — продовжило скликаннє його аж до 28. грудня. Після вибору президії відрочила б ся палата до 25. січня по причинї свят. Правдиві засїдання парляменту розпочалиб ся доперва за два місяцї.

Російські відділи побиті перськими повстанцями.

„Südsl. Korresp.“ доносить з Константинополя:

В Персії роспочались завзяті бої між російським віськом а повстанцями. Російський відділ зістав в кількох місцях цїлком побитий. В Гамаданї борючі ся під російською командою перські козаки перейшли на противну сторону.

Полєміка о Дарданелї.

АМСТЕРДАМ. Доносять тут з Льондону, що по урядовим запевненням не є правдою, начеб Анґлія повідомила Росію про постанову вицофати анґлїйські війська з півострова Ґалїполї.

ЖЕНЕВА. Перед закінченнєм засїдання анґлїйсько-французьких кабінетних нарад Аскіт подав до відома учасникам телєґраму, в котрому ґенерал Монрое, начальний командант військ на Ґалїполї, доносить, що артілєря турецька зістала дуже скріплена та що довіз всїх потреб для військ коалїції є дуже утруднений. Се є головною причиною, задля котрої Монрое є за уступленяєм з Ґалїполї. Міністри ухвалили в тій справі засягнути поради у Кіченера.

Увільнені австро-угорські бранцї.

СОФІЯ, (Ткб). Нинї в ночи прибуло тут около 400 ранених полонених австро-угорських з Сербії, жовнїрів та підофіцерів. Були вони в оплаканім станї. Много з них в наслїдок недостаточного або злого лїчення зглядно в наслїдок цїлковитого занедбання лїкарської опіки стало ся калїками. Для тих ранених приготовано на тутешнім двірци поживу. Болгарські санїтарі заопікувались ними. Рано відїхали бранцї желїзницею до Лом Полянки звідки відїдуть кораблем на Дунаю в дальшу дорогу. Рівночасно відїхало також 14 ранених австро-угорських офіцерів, котрі передтим тут прибули.

Димісія кабінету в Портуґалії.

ЛЬОНДОН. Бюро Райтера доносить з Лїсбони:

Кабінет уступив. Парлямент буде скликаний дня 2. грудня на надзвичайну сесію.

Сербія чи Египет?

„Vossische Zeitung“ пише з Константинополя:

На підставі міродатних відомостей є тутешні військові круги переконані, що правдоподібно сербські війська покинуть лїнію Ґевдґелї—Доіран та подадуть ся до Альбанії. Здаєть ся, що льорд Кіченер заявив, що Анґлїя не може вже дальше брати участи в балканській війнї супроти тої небезпеки, яка грозить Египтови.

В дипльоматичних кругах викликав велике враження факт, що французьке посольство в Атенах оголосило звіт, котрий підносить, що Анґлїйцї в боях з Болгарами не брали участи.

Місія австр. Червоного Хреста в Штокгольмі.

ШТОКГОЛЬМ. Делєґати Червоного Хреста австрійського і угорського відбули конференцію в справі воєнчих бранців. Делєґатів приняв король і князь Максимілїян баденський, котрі заявили для конференції найвище заінтересованє.

Російські приготовлення в Бесарабії.

ВІДЕНЬ. „Pester Lloyd“ довідуєть ся з Солуня: З міродайного жерела довідують ся тут, що Москалї сконцентрували в Бесарабії 300.000 людей.

Ґенерал Рузський про війну.

„Berliner Lokal-A zeiger“ доносить з Копенгаґи:

„Біржевія Вєдомості“ оголошують сензаційну розмову з ґенералом Рузським, в котрій перестерігає російську суспільність перед далеко йдучими надіями на побідний вислїд війни. Підношене російською пресою умученнє війною німецьких військ не є згідне з дійсностю. Може тільки висказати надію, що такі несподіванки, які лучились з початком війни, не можуть вже більше повторитись. Остаточне рішеннє війни спричинять на заходї нові чорні французькі війська та свіжі кольоніяльні анґлїйські війська, а на віднім фронтї невичерпаний людський матеріял Росії. Ґенерал Рудський заявив вкінцї, що час, се пятий Союзник Росії.

З Краєвого Союза для збуту худоби.

Дирекція Краєвого Союза для збуту худоби у Львові розпочавши по поворотї до краю урядованнє — звернула ся в своїм часї з зазивом до своїх Спілок — членів їх Управ і Рад надзірних о заподаннє інформації і дат відносячих ся до теперішного стану Спілок.

Дати о присланнє котрих Краєвий Союз для збуту худоби просив, потрібні є конче в цїли узисканя образу, в яких відносинах находять ся тепер Спілки і застановлення ся та порішення, в якім напрямі належало би тепер розвести акцію Союза для збуту худоби і його Спілок, супроти шкід, які війна нанесла так Спілкам як і цїлому рільничому населенню.

На наш зазив відповіло лиш мале число Спілок.

Толкуємо собі брак відповідей в той спосіб, що члени Управ Спілок чи то з причини покликання їх до військової служби, чи то наслїдком подій воєнних, не були в часї оголошення зазиву в місци осїдку Спілки.

Длятого звертаємо ся отсим в друге до Хвальних Управ Спілок, до поодиноких членів Управ, до Вп. Членів Рад надзірних або управляючих, а наколиби і тих не було на місци, до поодиноких членів Спілок, особливо до тих, котрі в данїй місцевости ведуть провід і знають відносини місцеві і доохрестні о як найскорше надісланнє нам слїдуючих звітів:

1) Чи і хто є тепер в місці осідку Спілки з членів Управи або Ради Надзираючої?

2) Чи збережено і де находять ся книги, акти, документи і готівка Спілки?

3) Чи є тепер вигляди і які на розпочатє діяльности Спілки?

4) Чи є які вигляди такої діяльности на час пізнійший і на коли?

5) З котрих громад належать господарі як члени до Спілки?

6) Кілько було в кождій громаді: а) волів, б) коров, в) молоднику, г) безрог.

7) Кілько є тепер в кождій громаді: а) волів, б) коров, в) молоднику, г) безрог?

8) Які ціни платять господарі даної громади за 100 кґ. ваги, а) за воли, б) за корови, в) за молодник, г) за безроги.

9) Чи і кілько є господарів в даній громаді, котрі хотіли би купити: а) воли, б) корови, в) молодник, г) безроги і кілько штук?

10) Який загальний стан худоби в повіті, по можности в поодиноких громадах?

11) Чи і якої найменшої скількости тяглої худоби потребує кожда громада, а іменно: волів і коней, щоби нормальний хід і розвій робіт весняних був запевнений.

12) Чи достаточна скількість корму для худоби в даній громаді?

Обіжник сей висилаємо до всіх наших висвобождених з під ворога Спілок, до членів їх Управ і до членів їх Рад назірних, о скілько нам є відомі, а також і до звичайних членів та просимо на поставлені питання відповісти, щоби ми могли дати правительству звіти кілько треба в кождій громаді худоби і якої. Не маючи певности, що наш обіжник дійде до кождого адресата, отсею дорогою звертаємо ся до всіх членів Спілок Союза для збуту худоби та просимо подати нам відповіди не поставлені тут питання.

Поминувши се, що Союз є відвічальний за свої Спілки, звертаємо увагу, що всяка діяльність Союза зміряє виключно і лиш для добра Спілок і їх членів безпосередно, а посередно і цілого хліборобського населення нашого краю.

Діяльности ніякої не будемо в можности розвести наколи не будемо мати звітів про стан худоби в краю. Час минає скоро, всяка акція стрічує в нинішних часах вже з причини воєнного стану на многі і великі утруднення, як що не будемо орґанізувати ся самі і не плекати наших орґанізацій, ніхто нам не поможе. З весною прийдуть потреби господарські, о котрих вже тепер треба подумати.

Пишіть чим скорше, щоби відтак було меньче втрат та шкоди.

Львів, дня 22. падолиста 1915.

Краєвий Союз для збуту худоби у Львові, вул. Оссолїнських ч. 15.

На стрілецьку нуту.

Ой не знала дівчина кохана,
не знала,
Як в останнє його проводжала,
Та темної ночи
Його чорні очи
Із пестощів із любощів,
цілувала...

Ой незнала дівчина кохана,
не знала
Яка доля незавидна стала
Що другої ночи
Його чорні очи
Не дівчина, а смерть люта
цілувала...

Ой не знала дівчина кохана,
не знала,
Куди річка Стрипа протікала
Там другої ночи
Його чорні очи
Зимна вода каламутна
полоскала...

Ой незнала дівчина кохана,
небога,
Де подільська самітна дорога
Там другої ночи
Замість ласк дівочих
Та могила з березою
сумувала...

Левко Лепкий.

НОВИНКИ.

— **Акція правительства в цїли увільнення вивезених послів.** Акцію, яку президент палати послів др. Сильвестер підняв в цїли увільнення послів, яких Москалї підчас відвороту запроторили в глубину Росії, в дорозї обміни провадить ся при помочи посередництва Зєдинених Держав північної Америки. Заходять однак великі трудности задля того, що не знати доси, де перебувають під сю пору деякі посли, між ними др. Окуневський, Брайтер і Петрицький. Що до посла Малика, що свого часу перебував в Іркутську, є певні вістки про його теперішнє місце перебування, однак Малик належить до тої ґрупи вивезених, що до котрих австрійське правительство вже передше робило заходи, щоб їх освободити, бо вони зістали вивезені, як австрійські офіцери.

— **З московської неволї.** В таборі в Ґмінд находить ся наш чоловік Юра Мельник з Любчі коло Космача повіт Печеніжин, котрий вернув з Симбірська з російської неволї, — а забрали його там як підозрілого о шпіонажу в користь австрійського війська та за перегримування у себе австрійських урядників і жандармів.

Юра Мельник оповідає: Позаяк моя хата далеко від села у лїсї, проте перед приходом Москалїв сховало ся у мене більше осіб з інтелїґенциї із Яблонова, Печеніжина (як пр. начальник суду в Яблонові та инші). Надто давав переховок австрійським стежам і жандармам, а знаючи докладно всї сховки і стежки заходив я часто поза російські лїнії, а опісля давав про се знати нашим військам. Аж щойно зрадила мене Маня Грейнер, жінка лїсного з пімсти за се, що я поганьбив її за надто сердечні зносини з російськими офіцерами. Наслїдком того доносу арештували мене для 16. падолиста 1914 козаки по переведенню ревізії. Прийшло порученнє відставити мене до Яблонова, там перегримали мене одер день в суді а опісля в канцелярії д-ра Трильовського, яку козаки перемінили на арешт. Потім завезли мене до Станіславова де пересидїв я тиждень в поліційнім арешті. В арештах в Станіславові було менї найгірше, бо вони збиткували ся над арештованими — а було нас около 100 — таки самі урядники станїславівського маґістрату. По тижневи відставлено нас до 80 люда до Тернополя, де ми в арештах кримінальних перебули через 7 недїль. Крім одної сорочки за цїлий час не дістали ми ніякої одїжи, сам харч був найгірший. З Тернополя відвезено нас через Копичинції до Камінця подільського, де ми перебули 4 тижні в арештах. З відти пігнали нас снігами пішки через 2 дни до стації Мамалиґи звідтам вже зі своїми російськими арештантами поковано нас в сей спосіб, що до одного російського арештанта приковувано за руку одного австрійського і так ми їхали від арешту до арешту аж до Києва через 14 днів. В Києві нас відлучили від російських арештантів і вільно поїхали ми до Симбірська. Дорога тревала 4 днї.

Там застали ми вже 3 Українців одного з Коршева Василя Коляби, Івана Стефлюка арештованого яко шпіона і Петра Філяка з Микуличина також за шпіонство в користь Австрії і той там помер. В Симбірську були ми насамперед в арештах а опісля за інтервенцією німецького пастора дістали ми приватні помешкання. Ми стояли під дозором поліції і не вільно нам було ходити улицями лїпшими (де були тротоари) здаєсь тому бо були ми дуже обшарпані. Через 3 тижні на дали нам нїчо їсти ані грошей, а жили ми з ласки Німців, котрі довідавши ся що прийшли австрійці, годували нас своїм коштом. Аж за інтервенцією німецького пастора діставали ми в склепі віктуали на квитки і хлїб. По нас приїздило досить австрійців, число се можливо доходило до 400 людей з Галичини, приїхало там зо мною кількох станїславівських зелїзничників, котрі не хотїли робити москалям служби, який в тиждень по менї приїхав д-р Янович, лїкар з Станїславова, а опісля судя з Борислава Дзерович. Д-р Янович зістав придїлений нам за лїкаря і мешкав навіть на поверсї тої каменицї, де я жив. Позаяк маю звиж 50 лїт проте за інтервенцією амер. конзуля випущено мене на румунській границї де пережив я кілька днів; і що-й-но за зложеннєм 20 рублїв на руки жандармського ротмістра, випущено мене по 10 місяцях неволї за границю.

— **В справі приняття до ц. к. Адміністрації.** „Ц. і к. Начальна Команда етапів армії повідомила ц. і к. Уряд надзору воєнного, що до Начальної Команди етапів напливають щораз численнїйше особисті подання о принятє до ц. і к. Адміністрації військової без всяких пояснень про кваліфікацію і способности прохача.

Подань таких не можна зовсім урядово трактувати і може приключити ся, що їх відкидає ся, хоть в случаю подання точних даних о кваліфікації дотична особа моглаби бути принятою.

З сеї причини подаєсь ся до загальної відомости, що подання того рода повинно єя надсилати до Начальної Команди Етапів (Etapenoberkommando) належито грамотами заосмотрені і в такім станї, щоби можна було виробити собі понятє про кваліфікації і дотеріпні заняття прохача.

Всї такі подання належить очевидно вносити за посередництвом зверхньої власти цивільної зглядно Команди військової, инакше прихильнє їх полагодженнє булоби з гори виключене“.

— **Приватний пакунковий рух в Галичині.** Рескрипт міністерства торговлї допускає віддавчий приватний пакунковий рух в слїдуючих почтових урядах: Бартатів, Белзець, Більче Волиця, Брюховичі, Черкаси, Добросине, Глинна к. Львова, Камінка волоска, Клепарів, Крехів, Куликів, Лозина, Любича королївська, Мапошин, Маґерів, Миколаїв над Днїстром, Мости великі, Мшана коло Бартатова, Нароль, Наварія, Пісочна, Потилич, Пристань, Пустомити, Рава руська, Рясна польська, Сїдлиска коло Рави руської, Ставчани, Щирець, Туринка, Угерско, Верхрата, Випенка, Замарстинів, Зимна Вода-Рудно, Знесїннє к. Львова, Жовква.

Услівя приняття пакунків: 1) пакунки мусять бути надавані отверті; 2) долучуваннє приватних кореспонденцій до пакунків і пересиланнє вісток на відтинку адреси є зборонене.

— **Цїсар Вільгельм у Відні.** З Берлїна доносять, що в тамошних політичних кругах впевняють, що цїсар Вільгельм приїде з кінцем падолиста с. р. на кількаднєвий побут до Віднї.

— **Вісти про полоненого.** Хорунжий У. С. С. Кость Мацюрак — що пропав був без вісти в боях під Болеховом — як довідуємо ся — попав ся 30 мая в неволю. Живе в місті Бугуруслав в ґуб. самарській

— **Доля наших сиріт.** Оноді появила ся відозва комітету несення помочі вдовам і сиротам. До справи тої пишуть нам: В укр. таборі в Ґмінд є в часовім приюті для сиріт поміщених 73 укр. сиріт та 10 хорватських. Сироти мешкають далеко краще чим збігці, сплять на ліжочках, та дістають лїпший харч. Заряд має Татяна Стисло, семінаристка з Перемишля, з укінченим фребліським курсом, а до помочи до господарської части Марія Млен зі Львова і 4 слуги. В Вольфоберту є около 40 сиріт, котрі ще перед 3 місяцями мали бути споваджені до Ґмінду, та чомусь справа ся не може дійти до бажаного кінця. Гадка основана загального укр. приюта для сиріт виринула в Ґміндї ще в червни с. р. а звідти передістала ся до членів жіночого укр. комітету у Відни а з ними до Львова.

— **Молочні карти в Будапешті.** Впровадженнє молочних карт в Будапешті не зарадило недостачі молока. Много осіб, які не мали права діставати молочних карток, удавалось до лїкарів, які приписували їм уживаннє молока, хоть се їм до здоровля не було потрібне. В наслїдок сего міські будапештенські власти хотять знести молочні карти, а натомість мають заключити умову з одною торговельною фірмою, яка зобовязуєсь ся достарчити з Голяндії для Будапешту 1.200 коров, котрі по обчисленням достарчилиб денно 25,000 літрів молока, котрі малаб розпродувати міська централя. Фірма зобовязуєсь ся рівночасно 15. серпня 1916 р. відпродати місту сї корови таніше о 40 сот. на одним кільоґрамі. Чистий зиск по 3 сот. від літри молока, має громада Будапешту вжити на закупленнє в своїм часї тих коров.

ОПОВІСТКИ.

Середа, дня 24. падолиста 1915.

Нинї: 24. падолиста, гр.-кат. Міни і Вікт. римо-кат. Емілії Ів. од Хр.

Завтра: 25. с. м. гр.-кат. Івана мил., римо-кат. Катерини п.

◯ Дар для школи. На школу ім. Б Грінченка зложили: Вп. Захарій Било ц. к. цуґсфірер, прислав з Кальванґу на мої руки 46 К. Вп. Ом. Козинський дав раз 12 К. а другий раз 15 К., разом 27 К. Вп. В. Гнатишак 18 К. і Вп. Вол. Федусевич з Праги пораз другий 21 К. Вп. радник І. Недзвєдский прислав з Віднї на мої руки 10 К. за що ласкавим жертводавцям складає управа школи в імени дітий шкільних сим прилюдно сердечну подяку.

Рідна пісня додає жовнїрови сили на поли бою, піддержує його духа на чужині, кріпить раненого в шпитали.

Український Співаник, виданий Товариством „Просьвіта“, повинен тепер бути в руках кождого борця.

В Співанику поміщені пісні: 1) Патріотичні і полїтичні, 2) січові і сокільські, 3) історичні, 4) станові, 5) любовні, 6) коломийки,

Цїна: 1 кор. 60 сот. оправл. в полотно, 2 кор. оправл. в полотно з вінєтою і золотими берегами; на почтову реком. пересилку треба долучити 45 сот.

По надісланю гроший з гори, висилаємо Співаник на вказану адресу — також полевою почтою (Feldpost).

Замовлення полагоджує: Канцелярія Товариства „Просьвіта“, Львів, ринок ч. 10.

О Управа Українського педаґоґічного Товариства подає до відома, що у всїх шкільних справах, чи до Міністерства чи до ц. к. Ради шкіль. кр. належить відносити ся посредством Українського педаґоґічного Товариства, бо тільки Українське педаґоґічне Товариство, як статутове є урядово признане правительством. Всякі комітети і инші хвилеві та принагідні орґанїзації не мають офіціяльного характеру і власти уважають їх приватними сторонами. Рівнож в справах, які вимагають інтервенції парляментарної або соймової репрезентації належить відносити ся до Управи Українського педаґоґічного Товариства, повідомлюючи рівночасно репрезентацію. На письма приватних осіб або комітетів репрезентація інтервенїювати не може, бо не може знати, яке у сїй справі займає становище Українське педаґоґічне Товариство, одиноко управнене статутово забирати голос в шкільних справах.

Управа.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Ц. к. Старший Радник санїтарний

Д-р Евген Озаркевич

директор „Народньої Лїчницї“

приймає вже хорих. Щеплення віспи що дня. Підвале 7. Дім „Днїстра“.

Лїкар

Д-р Бр. Овчарський

Пекарська 39.

б. Секундар Загального Шпиталя, ординує від 10. до 11. рано і від 4. до 6. пополудни.

Дентистичне Заведеннє

Д-ра Олександра Барвінського

при вул. Сикстуській ч. 21.

Виймованнє зубів без болю і пльомбованнє.

Штучні зуби в кавчуку і золотї.

Українським Січовим Стрільцям роботи виконує ся даром.

Зголошувати належить ся у асистента Наса.

Д-р. Сильвестер Дрималик

б. лїкар міський в Жовкві

пересїв ся до Львова

і ординує при вулиці Сикстуській ч. 50.

Адвокат краєвий

Д-р. Степан Баран

отворив адвокатську канцелярію

у ЛЬВОВІ, Ринок, ч. 10.

(дім. „Просвіти“, І. пов.).

Вже вийшла з друку і продає ся книжка:

Мобілїзацийні закони і розпорядки.

Обнимає всї постанови, що відносять ся до 1) евіденцийних коней, 2) воєнних чинитьб, 3) воєнного додатку для родин змобілїзованих. З поясненнями і взірцями подань.

Наклад Товариства „Просьвіта“.

Цїна брошурки: прим. 1 кор. 50 сот., оправ. в полотно 2 кор. Для членів Тов. „Просвіта“, що заплатили членську вкладку 4 кор. за біжучий рік цїна знижена: брош. прим. 1 кор., оправ, 1 кор. 50 сот. На почтову пересилку належить долучити 45 сот.

Замовленнє полагоджує ся тільки за попереднім надісланнєм грошей на адресу:

Канцелярія Товариства „Просьвіта“
Львів, Ринок ч. 10.

Оголошення.

Хто знав би адресу т. Михайла Обрезкова, ст. прав зволить ласкаво подати: Михайло Велихорський, Коршів. 1—3

Олександер Забрейчук з Зубрець пов. Бучач, тепер при F A. B. Nr. 5, 30 Mörserbatterie Nr. 19, 180 Infanteriebrigade, Feldpost 98, просить о адресу своєї жінки і знайомих. 1—3

Auszug

aus der Verordnung über den Personenverkehr nach dem Gebiete des Generalgouvernements Wauschau.

I. Der Personenverkehr nach Gebiete des Generalgouvernements ist an nachstehende (A und B) Urkunden gebunden:

A) an einen Pass. Der Pass muss mit einer Personalbeschreibung und mit einer Photographie des Passinhabers aus neuester Zeit, mit dessen eigenhändiger Unterschrift unter der Photographie, sowie mit einer amtlichen Bescheinigung darüber versehen sein, dass der Passinhaber tatsächlich die durch die Phothographie dargestellte Person ist und die Unterschrift eigenhändig vollzogen hat. Die Photographie ist auf den Pass anfzukleben und amtlich de art abzustempeln, dass der Stempel etwa zur Hälfte auf der Phthographie, zur anderen Hälfte auf dem Pa ier des Passes angebracht ist. Ausländische Pässe bedürfen ausserdem des Visums einer deutschen diplomatischen oder konsularischen Vertretung;

B) und an einem Ausweis zur Grenzüberschreitung. De Grenzausweis kann sein:

a) ein Ausweis zum einmalig n Grenzübertritt. wenn die Erlaubnis für eine einmalige Hin- und Rückfahrt erteilt wird. Die Gültigkeit dieser Ausweise soll bei einmaliger Hinfahrt 7 Tage, im übrigen 28. Tage nicht überschreiten;

b) oder ein Ausweis zum wiederholten Grenzübertritt für höchstens 28. Tage;

II. für Personen, die in Deutschland wohnen, sind zur Erteilung der Grenzausweise zustä dig: das Kriegsministerium in Berlin und das Oberkommando in den Marken, sowie die stellvertretenden G ne alkommandos. Für Personen, die zur Zeit des Reiseantrittes **nicht** im Deutschen Reiche wohnen, ist der stellvertretende grosse Generalstab in Berlin zuständig.

III. Fü Reisen aus dem österreichischen Okkupationsgebiet nach dem General ouvernement gelten die Bestimmungen unter I.

Zur Ausstellung des Grenzausweises ist lediglich die Passzentrale bei d m kaiserlichen Gouvern ment in Warschau zustä dig.

IV, Gesuche um Erteilung er Grenzausweise sind unt r Beifügung des Reisepas es, sowie unter Angabe des Zieles, des Weges, des Zwecks und der Dauer der Reise bei einer der vorgedachten zuständigcn Stell n einzureichen.

Війна!

Ширять ся пошестні недуги: кір, дифтерія, шкарлятина, дизентерія, тиф черевний і пятнистий, віспа звичайна і вітрова, холєра азійська і домашня та ин. Як хоронити ся перед ними і як їх побороювати подає докладні вказівки

ПОРАДНИК ГІГЕНЇЧНО-ЛЇКАРСЬКИЙ

Недуги пошестні

зладив

Д-р ЕВГЕН ОЗАРКЕВИЧ.

Цїна брошурованого примірника 1 К. оправленого в полотно з витисками 1·60 кор., — на рекомендоване порто треба долучити 35 сот. — Замовлення слати на адресу: Канцелярія Товариства „Просьвіта“ Львів, Ринок ч. 10.

Конкурс.

Дирекція Товариства взаїмних обезпечень

„ДНЇСТЕР“

у Львові

розписує отсим Конкурс на одну стипендію ім.

Д-ра Ярослава Кулачковського

у висотї **1.200 К. річно.**

Убігати ся о сю стипендію можуть кандидати, що покінчивши теоретичні студії наміряють посьвятити ся **практичним** студіям з обсягу асекурації, бонковости або кооперативи.

На сей рік першенство мають ті, що бажають посвятити ся практичним студіям з области асекурації. Подання удокументовані сьвідоцтвами, заосмотрені описом життя і поданнєм пляну студій, належить вносити на письмі до Дирекції „Днїстра“ у Львові вул. Руська ч. 20. найпізнїйше до 31. грудня 1915. 1—3

Руська Щадниця

в Перемишлї

вулиця Косцюшки ч. 3.

Принимає щадничі вкладки щоденно в годинах урядових і опроцентовує їх на $4^{1}/_{2}$% починаючи вже від слїдуючого дня по дни зложення аж до послїдного дня перед днем відобрання.

ВКЛАДКИ в „Руській Щадници“ можна складати особисто в касї товариства, почтовими переказами, грошевими листами, чеками почтової Щадниці, які Дирекция Щадниці на жаданнє безплатно достарчає, і в філїях банку австроугорського на рахунок „Руської Щадниці“.

Удїляє позичок: а) гіпотечних платних піврічними амортизацийними ратами на протях літ 10—45 після вибору позичаючого; б) на льомбард ефектів, й на есконт векслів. Справи позичок полагоджуєсь можливо скоро.

Всяких інформаций і друків удїляє канцелярия „Руської Щадниці“ ул. Косцюшка. Народний Дім, І. пов., щоденно безкорисно в годинах урядових від 9—1 год. кромі недїль і руських свят.

Після § 14. устава „Руської Щадниці“, затвердженого через ц. к. мінїстерство внутрішних справ вкладки в товаристві „Руська Щадниця“ в Перемишли надають ся до льокациї пупілярних, фондацийних і т. п. капіталів, має отже „Руська Щадниця“ пупілярну обезпечу.

Видає і відвічає за ред.: Д-р Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19